

SPÓŁDZIELNIA PRACY KIEROWCÓW I PRACOWNIKÓW SAMOCHODOWYCH

Autonaprawa

1. Geneza spółdzielni.

Po drugiej wojnie światowej na terenie południowo-wschodniej Lubelszczyzny swoją działalność prowadziły trzy firmy zajmujące się przewozem osób i ładunków. Były to: Spółka Inwalidów A. Giruś i Spółka, Spółdzielnia Pracy Kierowców i Pracowników Samochodowych w Tomaszowie Lubelskim oraz Spółka Komunikacyjna „Jaskółka” w Zamościu. Na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych dwudziestego wieku, gdy zaczęto na poważnie wprowadzać w życie gospodarcze i społeczne zasady „socjalistycznego rozwoju”, firmy te zaczęły pogrążyć się w kryzysie. Wyjściem z tej sytuacji okazał się pomysł połączenia tych firm i rozpoczęcie prowadzenia wspólnej działalności pod wspólną nazwą Spółdzielnia Pracy Kierowców i Pracowników Samochodowych. Zebranie członków tych firm odbyło się 10 czerwca 1950r i uznane zostało za walne zgromadzenie łączących się przedsiębiorstw. Wybrano na tym zebraniu zarząd i komisję rewizyjną. Uchwalono wzorcowy statut oraz za siedzibę uznano miasto Zamość. Już 5 lipca 1950r Sąd Okręgowy w Zamościu Wydział Rejestrowy wpisał nowo utworzoną spółdzielnię do Rejestru Sądowego pod numerem 988. Ustalonym w tedy celem spółdzielni było organizowanie i rozwój warsztatów remontowych samochodów nietypowych, komunikacja i transport oraz innych przemysłów i usług. Prowadziła ona działalność usługową w oparciu o koncesję wydaną 30 listopada 1946r przez Ministerstwo Komunikacji Centralny Zarząd Motoryzacji Biuro Eksploatacji w Warszawie dla Spółdzielni Pracy Kierowców i Pracowników Samochodowych w Tomaszowie Lubelskim. Pozwolenie dotyczyło tylko województwa lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i kieleckiego.

Początkowo spółdzielnię tworzyło trzynastu członków założycieli oraz trzynastu pracowników. W późniejszych okresach spółdzielnia rozwijała się i pozyskiwała

Fot. 1 Członkowie założyciele SPK iPS "AUTONAPRAWA"

nowych członków, i nowy tabor. W posiadaniu zrzeszonej spółdzielni początkowo było tylko osiem autobusów. Były to pojazdy różnej marki (m.in. Chevrolety, Ople, GMC, Studebackery, Betwordy, Fordy, Citroeny itp.), stare i wyeksploatowane. Co powodowało, że często potrzebowały napraw.

Fot. 2 "Ford" do Waręża. Jeden z pierwszych autobusów w "AUTONAPRAWIE".

Służyły one tylko do przewozu ładunków. Konieczność częstych napraw doprowadzała spółdzielnię do bankructwa. W 1951r do AUTONAPRAWY dołączają pracownicy z byłej Spółdzielni Pracy Transportowej w Chełmie. Sprawilo to, że spółdzielnia pozyskała najlepszych fachowców w zawodach kierowców i mechaników samochodowych. Ten fakt stawiał spółdzielnię w dobrym świetle i z możliwością wyjścia z pułapki finansowej. Postawiono na wykorzystanie umiejętności i zdolności każdego pracownika, w sposób jak najbardziej opłacalny nie zależnie od czasu pracy. Ponieważ wzięto w dzierżawę budynki, maszyny i dużą ilość części zamiennych

do maszyn rolniczych po byłej Firmie Wolski, rozpoczęto naprawę maszyn rolniczych. W krótkim okresie czasu spółdzielnia nie mogła sobie poradzić z ilością zgłaszanych napraw. To pozwalało szybko AUTONAPRAWIE stanąć mocno „na nogach” i dokonywać zakupu nowych środków transportowych.

Fot. 3 "Citroen" na dworcu autobusowym w Zamościu - lata60-te.

Problemy finansowe znikły tak szybko jak się pojawiły. Pracownicy nie czekali na wypłatę wynagrodzeń po kilka miesięcy. Po roku 1953 członkowie spółdzielni pobierali już dywidendę w wysokości nawet sześciu miesięcznych wynagrodzeń.

W 1954r AUTONAPRAWA została wytypowana przez naczelne organy spółdzielcze do przejęcia upadającej Spółdzielni Komunikacyjnej w Jarosławiu. SPKiPS sprostała wyzwaniu i utworzyła tam swoją filię łącząc ją siecią kursów. Po dwóch latach zapada decyzja o zlikwidowaniu filii, bo w jej miejscu miało powstać centrum miasta. Tak się stało, tam gdzie była spółdzielnia jest rynek miasta.

AUTONAPRAWA szybko i dynamicznie rozwijała się, dostosowywała się do klienta i potrzeb swoich członków. Na walnym zgromadzeniu członków postanowiono zmienić cel spółdzielni na: zarobkowe zatrudnienie członków we wspólnym zakładzie pracy, rozwijanie planowej działalności w zakresie transportu drogowego, osobowego i ciężarowego, spedycji i przeladunku, napraw pojazdów mechanicznych, wytwarzanie części zamiennych, akcesoria i urządzeń obsługi technicznej pojazdów mechanicznych. Cel ten jest nie zmienny do dnia dzisiejszego. Zmiana celu wiązała się z ponownym wpisem do Rejestru Sądowego. Dokonano tego 2 lipca 1955r pod numerem Rs 1312.

Nadwyżka, jaką spółdzielnia wypracowała w części była przeznaczona na rozwój i oto 1957r został podpisany akt erekcyjny pod budowę bazy na obrzeżach miasta. Budowa z opracowaniem dokumentacji trwała półtora roku. Zajeżdźnia powstała

według projektu KZSP-M Spółdzielni w Gdańsku. Przeniesiono tam siedzibę z ulicy Partyzantów 72. Zajezdnia jest użytkowana do dzisiaj i stanowi wizytówkę firmy, z której są dumni wszyscy członkowie spółdzielni.

Fot. 4 Siedziba Spółdzielni PKiPS "AUTONAPRAWA"

Dwa lata później koszalińska Spółdzielnia KZST-M zostaje rozbudowana i zaczyna produkcję autobusów na podwoziu Stara zwanych koszalińskimi. AUTONAPRAWA stale rozbudowując swój tabor zakupiła 26 autobusów tego typu i kilka marki Jelcz. Była to zupełna nowość w tamtych czasach.

Fot. 5 Autobus Jelcz tzw. "Ogórek"

1 lipca 1979r spółdzielnia przejęła od FAM Spomasz w Zamościu, zakład w Zwierzyńcu. Gdzie uruchomiła naprawę autobusów. W tym samym czasie przejęła

od bratniej spółdzielni z Lublina Oddział Towarowo-Przemysłowy w Zamościu, które w późniejszym okresie obie zlikwidowano. Spółdzielnia zaczęła swoją działalność z 26 pracownikami i 8 autobusami. Obecnie zatrudnia 140 osób w tym 69 kierowców i posiada 61 pojazdów, a przebieg w ciągu dnia wynosi ok. 15 tys km. Gdy w Polsce w latach 90-tych ubiegłego stulecia na nowo zaczęły funkcjonować zasady wolnego rynku, AUTONAPRAWA potrafiła odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Wiele potężnych zakładów pracy upadło w Zamościu, a ona wciąż trwa i rozwija się dalej.

2. Profil działalności

Przedmiotem gospodarczej działalności spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o zatrudnienie i osobistą pracę członków. Głównym kierunkiem działalności AUTONAPRAWY jest świadczenie usług przewozowych dla ludności i szkół. Spółdzielnia stawia na punktualność i dotarcie do celu. Czynnych jest około trzystu różnych kursów łączących większe miasta z mniejszymi wsiami. Sieć komunikacyjna rozciąga się na pięć różnych powiatów takich jak: powiat zamojski, hrubieszowski, krasnostawski, biłgorajski i tomaszowski, a nawet wykracza poza województwo lubelskie.

Fot. 6 Sieć komunikacyjna linii pasażerskich

Z dworca autobusowego w Zamościu autobusy AUTONAPRAWY wyjeżdżają, co pięć minut w pięciu różnych kierunkach. Oprócz jazdy kursowej spółdzielnia prowadzi

rozwóz i dowóz dzieci do szkół, na podstawie podpisanych umów z wójtami gmin. Dzieci przewożone są specjalnymi autobusami szkolnymi.

Fot. 7 Autobus szkolny "Kleks"

Spółdzielnia prowadzi wynajem autobusów z kierowcą na różnego rodzaju wycieczki szkolne, pielgrzymki, zawody sportowe itp. W zakresie tej usługi są stosowane różnego rodzaju promocje dla szkół i stałych klientów. Prowadzony jest też wynajem samochodów dostawczych, który cieszy się dużą popularnością.

Drugim, co do ważności kierunkiem działalności jest świadczenie usług w zakresie napraw samochodowych. Dobra kadra pracownicza prowadzi naprawy generalne silników wszystkich typów pojazdów, naprawa podzespołów (elektryka, hydraulika), wymiana oleju. Świadczone są też roboty blacharskie, lakiernicze i tokarskie, które pozwalają doprowadzić pojazd do dobrego stanu technicznego, a przede wszystkim by był bezpieczny.

Spółdzielnia posiada własną stację diagnostyczną, co zmniejsza AUTONAPRAWIE koszty, ponieważ przeprowadza sama kontrolę swojego taboru. Stacja diagnostyki udostępniana jest też klientom, którzy mogą od razu sprawdzić swój pojazd prosto po remoncie. Prowadzona jest też rejestracja pojazdów po wcześniejszym sprawdzeniu jego stanu technicznego.

Wprowadzenie przepisów o obowiązkowym montażu tachografów zmusiło spółdzielnię do dostosowania się i stworzono serwis tachografów, który świadczy swoje usługi dla szerokiej gamy klientów na całej Zamojszczyźnie.

Opracował Tomasz Tyrka